

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی
پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد
رشته مدیریت آموزشی

**مقایسه مدارس متوسطه دخترانه دولتی و غیرانتفاعی شهر تهران بر مبنای مؤلفه های
سازمان یادگیرنده از دیدگاه دبیران**

استاد راهنما:

دکتر علی علاقه بند

استاد مشاور:

دکتر عباس عباس پور

استاد داور:

دکتر حمید رحیمیان

پژوهشگر:

مریم احمدزاده

بهار 1389

تقدیم به

پدر و مادرم که مرا در رسیدن به علم و دانش یاری نمودند و هر چه دارم از برکت وجود پرمهرشان است.

تقدیر و تشکر

اکنون که به یاری خداوند بزرگ و متعال کار تکمیل این پژوهش به پایان رسیده است وظیفه خود می دانم که از استاد گرانقدرم، جناب آقای دکتر علی علاقه بند استاد راهنمای بنده که در دو مقطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در حضورشان کسب دانش و معرفت نموده و اتمام این پایان نامه به عنایت، صبر و نظرات خردمندانه ایشان مزین است کمال تشکر و قدر دانی را داشته باشم. همچنین از آقای دکتر عباس عباس پور که رهنمودهای ارزنده شان در مراحل مختلف پژوهش غنای خاصی به این اثر بخشید تقدیر و تشکر فراوان نمایم و نیز از جناب آقای دکتر حمید رحیمیان که به عنوان استاد داور قبول زحمت فرمودند و بادقت و حوصله کامل حاصل کار اینجانب را مطالعه نموده و مورد قضاوت قرار داده اند خالصانه تشکر می کنم و برای همه این عزیزان از خداوند متعال طول عمر و توفیق روزافزون را خواستارم.

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف "مقایسه مدارس متوسطه دخترانه دولتی و غیرانتفاعی شهر تهران بر مبنای مؤلفه های سازمان یادگیرنده از دیدگاه دبیران" صورت گرفته است. تحقیق از حیث روش، توصیفی - پیمایشی و بر مبنای هدف، از نوع کاربردی است. سنجش سازمان یادگیرنده براساس چارچوب نظری پیتز سنگه شامل 5 مؤلفه تسلط فردی، مدل های ذهنی، یادگیری گروهی، چشم انداز مشترک، و تفکر سیستمی و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته صورت گرفته است. جامعه آماری این پژوهش را دبیرستان های دولتی و غیرانتفاعی شهر تهران تشکیل می دادند که به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای (سهمیه ای) 58 دبیرستان دخترانه (34 دولتی و 24 غیر انتفاعی) از 5 منطقه آموزش و پرورش (شمالی، جنوبی، شرقی، غربی و مرکزی) انتخاب و در هر مدرسه 4 نفر از دبیران پرسشنامه را تکمیل کردند. با توجه به اینکه منطقه 19 که از ناحیه جنوب انتخاب شده بود فاقد مدارس غیرانتفاعی بود از این منطقه 10 دبیرستان به عنوان نمونه انتخاب شد. برای تجزیه تحلیل داده ها از شاخص های آمار توصیفی میانگین و انحراف معیار و در بخش استنباطی از آزمون t گروه های مستقل و t تک گروهی استفاده شده است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که بین مدارس دولتی و غیرانتفاعی در تمام مؤلفه های سازمان یادگیرنده تفاوت معنی داری وجود دارد و مدارس غیرانتفاعی از وضعیت بهتری برخوردارند، همچنین یافته های پژوهش نشان داد که مدارس منطقه 19 آموزش و پرورش از سایر مناطق شهر تهران در زمینه مؤلفه های سازمان یادگیرنده در وضعیت ضعیف تری قرار دارند.

واژگان کلیدی: سازمان یادگیرنده، یادگیری سازمانی، تفکر سیستمی.

فصل اول: کلیات پژوهش

2	مقدمه
4	بیان مسئله
6	اهمیت و ضرورت پژوهش
9	هدف کلی پژوهش
9	هدف های جزئی پژوهش
9	فرضیه اصلی پژوهش
9	فرضیه های فرعی پژوهش
10	تعاریف مفهومی
11	تعاریف عملیاتی
12	قلمرو تحقیق

فصل دوم: ادبیات نظری و تجربی پژوهش

15	مقدمه
16	بخش اول: مبانی نظری پژوهش
16	تاریخچه سازمان یادگیرنده و یادگیری سازمانی
18	تعریف یادگیری
19	نظریه های یادگیری
21	چرخه یادگیری
23	سطوح یادگیری
26	ارتباط یادگیری فردی و گروهی با یادگیری سازمانی
31	عناوین سازمانها بر اساس سطح یادگیرندگی آنها
33	فرایند یادگیری سازمانی
35	یادگیری سازمانی
35	تعاریف یادگیری سازمانی
36	انواع یادگیری سازمانی
38	سازمان یادگیرنده

39	تعاریف سازمان یادگیرنده
41	اهداف سازمان یادگیرنده
41	اصول و بنیاد های سازمان یادگیرنده
44	ارتباط بین یادگیری سازمانی و سازمان یادگیرنده
45	تفاوت سازمان یادگیرنده و یادگیری سازمانی
46	از سازمان های بروکراتیک به سوی سازمان های یادگیرنده
49	فرایند تغییر به سمت سازمان یادگیرنده (مدل فیلیپس)
53	دیدگاه گاه درباره سازمان یادگیرنده
56	دیدگاه جفارت و مارسیک درباره سازمان یادگیرنده
57	دیدگاه واتکینز و مارسیک درباره سازمان یادگیرنده
58	دیدگاه ویک و لئون درباره سازمان یادگیرنده
59	دیدگاه صباح و ارثر درباره مدارس یادگیرنده
60	دیدگاه بوون و همکاران درباره مدارس یادگیرنده
62	مدارس یادگیرنده و ویژگی های آنها
64	شناسایی موانع ایجاد سازمان یادگیرنده در ایران
65	بخش دوم: پیشینه نظری و تجربی پژوهش
65	تحقیقات انجام شده در داخل کشور
73	تحقیقات انجام شده در خارج از کشور
78	بخش سوم: چارچوب نظری پژوهش
78	تسلط فردی
79	مدل های ذهنی
80	چشم انداز مشترک
81	یادگیری گروهی
82	تفکر سیستمی

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

84	مقدمه
84	روش پژوهش
85	جامعه آماری پژوهش (نمونه - روش نمونه گیری و حجم نمونه)

86..... ابزار جمع آوری داده ها

88..... روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل چهارم: تجزیه تحلیل داده های پژوهش

90..... مقدمه

90..... اطلاعات جمعیت شناختی

94..... شاخصه های توصیفی متغیر ها به تفکیک مناطق

99..... شاخصه های توصیفی متغیر ها به طور کلی در مدارس دولتی و غیرانتفاعی

100..... تجزیه تحلیل فرضیه های پژوهش

106..... یافته های جانبی پژوهش

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

110..... مقدمه

111..... نتایج حاصل از فرضیه های پژوهش

112..... بحث و نتیجه گیری

120..... محدودیت های پژوهش

120..... پیشنهادات

120..... پیشنهادات اجرایی

124..... پیشنهادات پژوهشی

فهرست منابع

منابع فارسی

منابع انگلیسی

پیوست ها

فهرست نمودارها

- نمودار (2-1) چارچوب ارائه مبانی نظری و تجربی 14
- نمودار (2-2) چرخه یادگیری 21
- نمودار (2-3) فرایند تبدیل یادگیری فردی به سازمانی 27
- نمودار (2-4) سطوح یادگیری در یک سازمان فراگیر 29
- نمودار (2-5) گام های چهارگانه به سوی حکمت 31
- نمودار (2-6) ارتباط بین ویژگی سازمان یادگیرنده و فرایند یادگیری سازمانی 45
- نمودار (2-7) ویژگی سازمان های پسابوروکراتیک 47
- نمودار (2-8) مدل ده مرحله ای فرایند تغییر به سوی سازمان یادگیرنده 52
- نمودار (2-9) سنگ بناهای اساسی و راهبردی سازمان یادگیرنده 55
- نمودار (2-10) ویژگی های سازمان یادگیرنده از نظر جفارت و مارسیک 57
- نمودار (4-1) درصد آزمودنیها به تفکیک منطقه 91
- نمودار (4-2) درصد آزمودنیها به تفکیک سطح تحصیلات 92
- نمودار (4-3) درصد آزمودنیها به تفکیک نوع مدرسه 92
- نمودار (4-4) درصد آزمودنیها به تفکیک سابقه خدمت 93
- نمودار (4-5) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه یک 94
- نمودار (4-6) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه چهار 95
- نمودار (4-7) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه پنج 96
- نمودار (4-8) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه شش 97
- نمودار (4-9) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه نوزده 98
- نمودار (4-10) مقایسه نمرات مولفه های مورد بحث در تحقیق در دو گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی 99

فهرست جدول ها

- جدول (2-1) مقایسه نظرات تنورسین های مختلف درباره یادگیری سازمانی 30
- جدول (2-2) دیدگاه دانشمندان درباره مراحل یادگیری سازمانی 33
- جدول (2-3) مراحل اصلی فرایند یادگیری سازمانی 34
- جدول (4-1) توزیع فراوانی و درصد آزمودنیها به تفکیک منطقه آموزش و پرورش 90
- جدول (4-2) توزیع فراوانی و درصد آزمودنیها به تفکیک سطح تحصیلات دولتی و غیرانتفاعی 91
- جدول (4-3) توزیع فراوانی و درصد آزمودنیها به تفکیک سطح تحصیلات 92
- جدول (4-4) توزیع فراوانی و درصد مدارس به تفکیک دولتی و غیرانتفاعی 93
- جدول (4-5) شاخصه های توصیفی متغیر سابقه خدمت 94
- جدول (4-6) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه یک 95
- جدول (4-7) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه چهار 95
- جدول (4-8) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه پنج 96
- جدول (4-9) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه شش 97
- جدول (4-10) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی منطقه نوزده ... 98
- جدول (4-11) شاخصه های توصیفی متغیرهای پژوهش در گروه مدارس دولتی و غیرانتفاعی 99
- جدول (4-12) نتایج آزمون t مستقل در مورد فرضیه اصلی 100
- جدول (4-13) نتایج آزمون t مستقل در مورد فرضیه اول 101
- جدول (4-14) نتایج آزمون t مستقل در مورد فرضیه دوم 102
- جدول (4-15) نتایج آزمون t مستقل در مورد فرضیه سوم 103
- جدول (4-16) نتایج آزمون t مستقل در مورد فرضیه چهارم 104
- جدول (4-17) نتایج آزمون t مستقل در مورد فرضیه پنجم 105
- جدول (4-18) نتایج تحلیل واریانس چند متغیره در مورد سوال اول پژوهشی 106
- جدول (4-19) نتایج آزمون تعقیبی شفه در مورد سوال اول 107
- جدول (4-20) نتایج آزمون t تک گروهی در مورد سوال دوم پژوهشی 108

فصل اول

کلیات پژوهش

مقدمه:

امروزه، تغییرات و تحولات محیطی جزء جدایی ناپذیر زندگی سازمانها بشمار می رود. به طوری که می توان گفت سازمانهای معاصر به دلیل ماهیت عصری که در آن به سر می بریم تفاوت بسیاری با سازمانهای گذشته دارند. عصر حاضر را می توان با دوشخصه اصلی آن یعنی شتاب فراوان تغییرات و افزایش عدم قطعیت تعریف کرد. این ویژگی های محیطی، مدیریت سازمانها را بسیار پیچیده کرده اند و راه حل های دیروز ضرورتاً پاسخگوی مسائل امروز نیستند. به قول **تافلر (در شرایط امروز هیچ چیز خطرناک تر از دل بستن به کامیابی های دیروز نیست)**.

در سازمانهای امروز وظایف پیچیده جایگزین وظایف ساده شده اند و کارکنان تحصیل کرده و متخصص به جای کارگران کم سواد و بی مهارت گذشته قرار گرفته اند. برای شناخت فهم مسائل و ویژگی های سازمانها، در چنین شرایطی اطلاع از روند تغییرات آنها و توسعه افق دید به سازمانهای فردا ضرورتی اجتناب ناپذیر است. با وجود این، مطالعاتی که با توجه به تحولات سریع جهانی در مورد سازمانها صورت گرفته، نشان می دهند که آنها مثل گذشته قابل پیش بینی نیستند و نام های دیگری متناسب با عصر حاضر به خود گرفته اند، سازمانهایی با عنوان یادگیرنده، فراجو، پیشگام، دانایی محور و یادگیری محور.

سازمانهای یادگیرنده مفهومی است که همراه با پیچیده تر شدن محیط سازمانها مطرح شده است. هرچقدر عدم اطمینان محیطی ناشی از پیچیدگی و تغییرات آن بالاتر باشد سازمانها برای تطبیق خود با تحولات محیطی نیاز شدیدی به دانش و آگاهی گسترده از عوامل محیطی پیدا می کنند. سازمان های

یادگیرنده سازمان هایی هستند که می توانند نیازهای محیطی رابه خوبی تشخیص داده و ابزار لازم جهت تطبیق خود با آن را فراهم آورند و بدین وسیله به حیات خود ادامه دهند (زالی، 1378، ص 1).

مفهوم سازمان یادگیرنده ارزش زیادی برای ایجاد توانایی یادگیری، و بعد از آن، آموخته ها را پیوسته در دسترس همه اعضای سازمان گذاشتن قائل است. سازمان ها از منابع مختلفی می توانند بیاموزند. آنها می توانند از تجربه های خود یاد بگیرند، از پیمان کاران، عرضه کنندگان، شرکا، مشتریان خود و سایر سازمان ها بیاموزند. البته همه این ها به تمایل سازمان به جستجوی فرصت های یادگیری از این منابع بستگی دارد و اینکه سازمان سهمی شدن در اطلاعات را یک رفتار کاری منتظره و ارزشمند برای خود قلمداد کند (علاقه بند، 1385، ص 175). فراهم کردن زمینه های یادگیری از سوی سازمان موجب افزایش محصولات، فرایند ها و خدمات جدید را به دنبال داشته و زمان لازم برای سازگار نمودن سازمان با تغییرات محیطی را نیز کوتاه می کند زیرا این نوع یادگیری نه از نوع اتفاقی، بلکه فرایندی هوشیارانه، هدفمند، مستمر و رشد یابنده است و افراد را برای حرکت در مسیر خلاقانه و غیر متداول آماده می سازد (مارکوارت، ترجمه جعفری مقدم، 1381، ص 21).

با ملاحظات فوق باید اعتراف کرد که سازمان های کامیاب آینده با هر نامی که باشند باید یادگیری را اساس کار خود قرار دهند و در شرایط کنونی که یادگیرنده بودن سازمان ها ضامن بقاء آنهاست به نظر می رسد مهمترین مسئولیت مسئولان امروز کشور درک دقیق چالش های فوق و تدوین برنامه ها و سیاست های هماهنگ و دور اندیشانه و سنجیده، برای ارتقاء سازمان های کنونی کشور به سازمان یادگیرنده باشد.

بیان مسئله:

در دنیائی که همه چیز به شدت در حال تغییر است، آماده سازی محیط های مناسب آموزشی یعنی مدارس برای پرورش افرادی که بتوانند خود را با شرایط حال و آینده همسو کنند جزء وظایف نظام آموزش و پرورش است به طوری که اگر وضعیت در مدارس برای تطابق با شرایط محیطی آماده باشد تحول در سایر سازمانها به آسانی صورت خواهد گرفت زیرا ماموریت این نظام از یک سو پرورش انسان های سالم خلاق بالنده و رشد یافته و از سوی دیگر تأمین کننده ی نیازهای نیروی انسانی سازمان های جامعه است.

از آنجایی که مدیر آموزشی در همه فعالیت های آموزشی که در مدرسه انجام می شود جایگاه ویژه ای بر عهده دارد به همین منظور باید از مهارت ها و توانایی های متناسب با شرایط موجود برخوردار باشد. . جامعه پیچیده امروز از مدیران کارکردهای دیگری جدا از اداره کردن معلمان و شاگردان و ایجاد نظم و ترتیب در مدرسه را می طلبد، مدیران مدارس با حفظ کارکردهای سنتی خود نمی توانند در اجرای نقشی که باید در مدرسه ایفا کنند موفق باشند و نیازهای آموزشی را برطرف کنند. مدیران مدارس برای ایفای نقش مدیریتی خود در مدرسه بهتر است از مدیریت سنتی که حالت تمرکز و بوروکراتیک دارد دست بردارند و با بهره گیری از دیدگاه های جدید مدیریتی مانند سازمان یادگیرنده در جهت ارتقاء عملکرد دانش آموزان و پر کردن خلاء موجود در عملکرد آنها و اثربخش نمودن مدارس خود اقدام کنند و مدارس خود را به سمت مدرسی که در آنها از ویژگی های سازمان یادگیرنده برخوردار هستند سوق دهند.

به زعم سنگه، نقش مدیر در سازمان یادگیرنده عبارت است از نقش طراح، معلم، مدیر برنامه ای که می تواند فرادید یا چشم انداز مشترکی برای اعضای سازمان به وجود آورد و مدل‌های ذهنی رایج و متداول را به چالش بطلبد. او مسئول ساختن سازمانی است که در آن، کارکنان، پیوسته قابلیت‌ها و توانایی‌های خود را برای شکل دادن آینده شان، گسترش می دهند و بهبود می بخشند - یعنی مدیر، مسئول یادگیری است (علاقه بند، 1385، 175).

معلمان در مدارس یادگیرنده همواره به صورت دسته جمعی به بحث و تبادل نظر با یکدیگر می پردازند. از طریق کار در گروه، تعامل پیوسته با یکدیگر در تدوین، برنامه ریزی و اجراء امور دارند و به آزمون ایده های جدید و حل مسأله می پردازند. معلمان در طول سال تحصیلی به صورت مداوم زمان کافی برای بحث و پرس و جو و امتحان راههای جدید برای انجام امور را دارند (شیچتر¹، 2005، ص 199).

در مدارس یادگیرنده شرایطی حاکم است که افراد افکار جدید را فرا گرفته و تعهد مدیر و کارکنان به مدرسه بسیار بالا است به همین دلیل برای یادگیری مداوم بسیار مشتاق هستند و از صرف زمان و انرژی هیچ ابایی ندارند در این مدارس اعضاء مدرسه باهم کار می کنند و به افکار یکدیگر احترام می گذارند و به واسطه ارتباط اثربخشی که در سازمان برقرار است بازخوردهای مناسب دریافت می کنند و با یادگیری گروهی، مدل های ذهنی مشترکی در بین آنها شکل می گیرد و با تمرکز بر اعتماد و تعهدی که به ارزش ها و هنجارهای مدرسه دارند آرمان مشترکی در بین اعضاء به وجود آید که با برخورداری از ویژگی تفکر سیستمی شرایطی برای مدیر مدرسه ایجاد می شود که بتواند مدرسه خود و محیط پیرامون آن را به

¹ - Schechter

صورت کل نگرانه و به نحوه سازنده ای مدیریت و ارزیابی کند. برخورداری از مولفه های سازمان یادگیرنده برای مدرسه شرايطی را ایجاد می کند که آن مدرسه می تواند از یک مسیر درست به اهداف آموزشی خود با توجه به شرایط محیطی دست پیدا کند.

بررسی عملکرد مدارس غیر انتفاعی و دولتی نشان می دهد که اقبال ایشان از آموزه های یادگیری سازمانی یکسان نبوده بلکه بسته به شرایط موجود و میزان برخورداری از رهبری آموزشی اثربخش در عمل تفاوت های چشمگیری از خود بروز می دهند. در این تحقیق ما در صدد هستیم که اولاً مدارس دولتی و غیرانتفاعی را بر مبنای مولفه های سازمان یادگیرنده، شامل تسلط فردی، مدل های ذهنی، آرمان مشترک، یادگیری گروهی و تفکر سیستمی مورد مقایسه قرار دهیم و درثانی بررسی بکنیم که تفاوت های این نوع مدارس از لحاظ مولفه های سازمان یادگیرنده چگونه است.

اهمیت و ضرورت پژوهش:

امروزه با توجه به تغییرات سریع محیطی، شرایط نا پایدار، پیشرفت سریع علم و دانش، سازمان های آموزشی در معرض تند باد تغییرات قرار دارند و از این رو آنها باید هرچه سریع تر خود را با این رشد پرشتاب هماهنگ نمایند. از آنجا که ترقی جوامع در وجود انسان های آگاه و روشن است ایجاد این آگاهی و روشنی که از آن به تغییر مطلوب نگرش ها تعبیری شود، از وظایف عمده ی آموزش و پرورش است. تبلور کارآموزش و پرورش در تربیت نیروی انسانی متعهد، متخصص و ماهر است. لذا سازمان های آموزشی باید بتوانند همواره برنامه ها، اهداف، تشکیلات، سیاست گذاری ها و فعالیت های خویش را پیوسته با شرایط و مقتضیات زمان و مکان و همچنین فضای ارزشی حاکم بر جامعه و سازمان ها هماهنگ کنند.

بر همین اساس در عصر حاضر تکاپوی جهانی در صدد دستیابی به برنامه های راهبردی برای نوسازی نظام آموزشی برای تأمین مدارس است که از طریق ترویج و غنی سازی یادگیری علاوه بر افزایش توانایی سازگاری انسان با محیط به توسعه ی خلاقیت و نوآوری در انسان نیز بینجامد.

از نظر برانت (به نقل از میر قاسمی، 1385) در جهان امروز هر مدرسه ای باید یک سازمان یادگیرنده باشد و بتواند مطابق با تغییرات محیطی تغییر کند. فرهنگ مدرسه ای که بر پایه ی یادگیری حرفه ای پایدار و عمیق باشد، تأثیر زیادی در پیشرفت دانش آموزان خواهد داشت.

ما حاصل کلام اینکه بررسی مدارس به عنوان سازمان یادگیرنده، از چند جهت حائز اهمیت می باشد:

1- روند تحولات در دنیای امروز اصلاحات آموزشی را امری ضروری ساخته است به طوری که می توان گفت برخی از صاحب نظران بر این باورند که تنها از طریق طراحی مجدد اساسی در سیستم آموزشی و تربیتی می توان مشکلات و موانع دانش آموزان در مسیر موفقیت آنها را حل و فصل کرد به عنوان مثال کلمن (1997) معتقد است که ذات دیوان سالارانه ی مدارس عمومی حل مسئله ی خلاقانه را فرو نشانده و دریافت پذیری را در حد بالا و اصلاح سیستم قابل تبدیل رامسدود کرده. سیستم بوروکراتیک حاکم بر مدارس آنها را وادار به کارگیری روش های قدیمی می نماید و ریسک پذیری و ارزش گذاری به فکر های جدید را دل سرد می کند شناخت مدارس به عنوان سازمان یادگیرنده راه را برای فرایند های خلاقانه و پویا باز می کند تنها آن وقت است که مدارس خواهند توانست چالش های موجود در مسیر تربیت و آموزش کودکان و جوانان را نشان داده و شکاف موجود بین موفقیت تحصیلی و موفقیت زندگی رامسدود کرد (بوون و همکاران، 2007، ص 199).

2- اینکه علم و تکنولوژی یک واقعیت و حقیقت غیرقابل انکار به حساب می آید انتشار تکنولوژی، اطلاعات و ارتباطات در واقع جهانی را به وجود آورده است که در آن تبدلات دریک هزارم ثانیه صورت می پذیرد. اشاعه ی فن آوری اطلاعات به تدریج ارتباط میان افراد و جهان رامتحول می سازد انقلاب ارتباطات به تدریج ارتباط ازراه دور نقش انسان را در دستیابی به اطلاعات گسترش می دهد برای بهره گیری درست ازعصر ارتباطات توسعه ی جامعه ی آینده به جامعه ی یادگیرنده از سازمان هایی به نام مدارس باید شروع کنیم.

3- به دلیل پیشرفت سریع علم خانواده های دانش آموزان نیز از نظر فرهنگی و تحصیلات درحال حاضر بسیار بالا هستند و حساسیت آنها بر عملکرد آموزشی مدارس بیشتر است و در نتیجه جلب رضایت اولیای دانش آموزان به سادگی قبل نیست بر همین اساس مدارس به خصوص مدارس غیر انتفاعی جهت تأمین نیازهای دانش آموزان باید به صورت سریع و مؤثر عمل کنند و با کسب اطلاعات لازم دانش آموزان راجهت مواجه شدن باتغییرات محیط بیرون مدارس به درستی آماده کنند.

4 - اگر کیفیت کاری دانش در دانشگاه نازل است بدون تردید نخستین عامل راباید درزیر ساخت های علمی و آموزشی جامعه یعنی مدارس جستجو کرد بنابراین برای بهبود فرایند یاددهی و یادگیری وبالا بردن کیفیت آموزشی وسوق یافتن به سوی مدارس اثربخش نیازمند است که مدارس به سمت مدارس یادگیرنده سوق پیداکنند. بدین ترتیب امروزه به سبب پیچیدگی ها وپویایی های محیطی وضرورت تطبیق پذیری مدارس با این عوامل طراحی مدارس به عنوان سازمان یادگیرنده امری ضروری واجتتاب ناپذیر است.